

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
економіки і управління

 Віталій КАРПЕНКО
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
23 01 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Гроші та кредит

Назва дисципліни

Галузь знань - 07 - Управління та адміністрування

Спеціальність - 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Рівень вищої освіти - Перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма - Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Обсяг дисципліни - 5 кредитів ЕКТС Шифр дисципліни ОПП.1

Мова навчання - українська

Статус дисципліни: обов'язкова (цикл професійної підготовки)

Факультет - Економіки і управління

Кафедра - Фінансів, банківської справи, страхування та фондовий ринок

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальне навантаження		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
			Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота студента, в.ч. ІРС			Залік	Іспит
					Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
Д	1	2	5	150	72	36	-	36	-	78	-	-	-	+
З	1	2	5	150	12	6	-	6	-	138	-	-	-	+

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Програма складена

Підпис автора

к.е.н., доцент Катерина ЛАРІОНОВА

Вчений ступінь, звання, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ автора(ів)

Схвалена на засіданні кафедри Фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

Протокол № 5 від 16.01.2024 р.

Зав. кафедри фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

Підпис

Ніла ХРУЩ

Ініціали, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена Вченою радою факультету економіки і управління

Голова Вченої ради факультету

Підпис

Віталій КАРПЕНКО

Ініціали, ПРІЗВИЩЕ

Хмельницький 2024

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
Завідувач кафедри фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, д.е.н., проф.	Факультет економіки і управління		Ніла Хрущ
Гарант освітньо-професійної програми, к.е.н., доцент	Факультет економіки і управління		Леся МАТВІЙЧУК
Декан	Факультет економіки і управління		Віталій КАРПЕНКО

2) Пояснювальна записка

Дисципліна «Гроші та кредит» є однією із фахових дисциплін і займає провідне місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Пререквізити – вища та прикладна математика.

Кореквізити – навчальна практика, страхування та фінанси страхових організацій, фінанси підприємств, банківська система та банківські операції.

Відповідно до **Стандарту вищої освіти** із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

компетентності: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища; здатність до діагностики стану фінансових систем (фінансові ринки, банківська система та страхування); здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного ринку.

програмні результати навчання: знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем; використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів; застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати; демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

Мета дисципліни. Формування у студентів системи професійних компетентностей (знань і практичних вмінь та навичок) з теорії грошей, кредиту, засвоєння закономірностей функціонування грошового ринку як теоретичної основи державної монетарної політики, розвитку банківської справи і надалі адаптувати здобуті знання у процесі діяльності за фахом.

Завдання дисципліни. З’ясування сутності, функцій, ролі та видів грошей і кредиту; механізму функціонування грошової системи в ринковій економіці; закономірностей функціонування валютного ринку і валютної системи, грошового ринку; засвоєння ролі, специфіки та практики використання грошово-кредитної політики центрального банку, напрямів діяльності банків та небанківських фінансових інститутів щодо грошово-кредитного обслуговування суб’єктів господарювання та населення в Україні.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, має: **демонструвати** здатність до абстрактного мислення; **застосовувати** аналіз і синтез для виявлення рівня розвитку монетарного і кредитного ринків; **володіти** основами аналізу процесів банківського кредитування та визначення ціни кредиту; розраховувати основні показники кредитної діяльності; **аналізувати** динамічні зміни кредитного ринку та проблемної кредитної заборгованості; **характеризувати** специфіку грошово-кредитної політики центрального банку, діяльності інших банків та небанківських фінансових інститутів щодо грошово-кредитного обслуговування суб’єктів господарювання та населення.

3) Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на:					
	Денна повна форма			Заочна форма		
	лекції	прак. заняття	СРС	лекції	прак. заняття	СРС
	<i>Другий семестр</i>			<i>Другий семестр</i>		
Тема 1. Суть та функції грошей	2	2	6	2	-	12
Тема 2. Теорії грошей	2	2	6		-	10
Тема 3. Грошовий обіг і грошові потоки	4	4	6		2	12
Тема 4. Грошовий ринок	4	4	6			12
Тема 5. Грошові системи	4	4	6	-	-	10
Тема 6. Інфляція та грошові реформи	4	4	6	-	-	12
Тема 7. Валютний ринок і валютні системи	2	2	8		-	10
Тема 8. Сутність, види та функції кредиту. Теоретичні засади процента	4	4	6	2	2	12
Тема 9. Фінансові посередники грошового ринку	4	4	6		-	12
Тема 10. Теоретичні засади діяльності банківських установ	2	2	6	2	2	12
Тема 11. Центральні банки в системі монетарного та банківського управління	2	2	8			12
Тема 12. Міжнародні фінансово-кредитні установи та їх співробітництво з Україною	2	2	8	-	-	12
Разом за 2-й семестр:	36	36	78	6	6	138

4) Програма навчальної дисципліни

4.1 Зміст лекційного курсу*

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
	<i>Другий семестр</i>	
1.	Суть та функції грошей. Економічна сутність грошей та концепції їх походження. Історичні аспекти зміни форми грошей та їх характеристика. Функції грошей і механізм їх взаємодії. Літ.: [1] с.12-67; [2] с.6-12; [3] с.7-31	2
2.	Теорії грошей. Металістична теорія грошей. Номіналістична теорія грошей. Класична кількісна теорія грошей. Основні напрями неокласичної кількісної теорії грошей. Кейнсіанська теорія грошей. Суть та основні положення монетаризму. Літ.: [1] с.78-126; [2] с.14-26; [3] с.241-259.	2
3.	Грошовий оборот і грошові потоки Поняття грошового обороту та його економічна основа. Модель грошового обороту та сутність грошових потоків. Літ.: [1] с.140-164; [2] с.29-31; [3] с.31-90.	2
4.	Грошовий оборот і грошові потоки Маса грошей в обороті: склад, поняття, чинники зміни динаміки маси грошей в обороті. Характеристика окремих агрегатів. Швидкість обігу грошей. Суть закону грошового обігу Літ.: [1] с.164-185; [2] с.31-39; [3] с.31-90.	2

5.	Грошовий ринок Сутність та специфіка функціонування грошового ринку. Структура грошового ринку, критерії її класифікації та характеристика його окремих елементів. Літ.: [1] с.194-211; [2] с.39-42; [3] с.90-109.	2
6.	Грошовий ринок. Попит на гроші: сутність, цілі й мотиви накопичення грошей, чинники зміни попиту на гроші. Пропозиція грошей: сутність, зв'язок із попитом на гроші, економічні чинники зміни пропозиції грошей. Літ.: [2] с.211-128; [2] с.42-48; [3] с.90-109.	2
7.	Грошові системи. Грошова система: сутність та основні її елементи. Структура грошової системи. Літ.: [1] с.240-256; [2] с.48-55; [3] с.112-137.	2
8.	Грошові системи. Види грошових систем та їх еволюція. Становлення та розвиток грошової системи України. Становлення та розвиток грошової системи Європейського союзу Літ.: [1] с.256-283; [2] с.48-55; [3] с.112-137.	2
9.	Інфляція та грошові реформи. Сутність, причини та закономірності розвитку інфляції. Види інфляції та її наслідки. Показники вимірювання інфляції. Особливості та етапи розвитку інфляційних процесів в Україні Літ.: [1] с.296-313; [2] с.55-64; [3] с.140-160.	2
10.	Інфляція та грошові реформи. Грошова реформа: сутність та класифікація. Моделі грошових реформ. Грошова реформа в Україні 1992-1996 рр. Літ.: [1] с.313-355; [2] с.55-64; [3] с.140-160.	2
11.	Валютний ринок і валютні системи. Сутність валюти та її класифікація. Валютний курс і фактори, що впливають на нього. Світова валютно-фінансова система та її еволюція. Шляхи встановлення національної валютної системи України. Платіжний баланс та золотовалютні резерви в механізмі валютного регулювання. Європейська валютна система. Літ.: [1] с.762-799; [2] с.94-113; [3] с.165-190.	2
12.	Сутність, види та функції кредиту. Теоретичні засади процента. Сутність кредиту. Еволюція кредиту в міру розвитку суспільних відносин. Теорії кредиту. Функції кредиту, їх сутність, призначення та прояви в економічній практиці. Принципи кредитування та їх практичне значення. Літ.: [1] с.366-408; [2] с.130-140; [4] с.91-103.	2
13.	Сутність, види та функції кредиту. Теоретичні засади процента. Класифікація кредиту. Класифікація банківського кредиту. Поняття процента та процентної ставки. Види банківського процента та чинники, що впливають на їх рівень. Літ.: [1] с.418-473; [2] с.130-140; [4] с.91-103.	2
14.	Фінансове посередництво грошового ринку. Сутність та функції фінансового посередництва. Фінансово-кредитна система та характеристика її елементів. Європейська банківська система. Літ.: [1] с. 546-561; [2] с.167-177; [4] с.103-114.	2

15.	Фінансове посередництво грошового ринку. Банківські інститути. Основні види небанківських фінансових інститутів та їх розвиток в Україні. Літ.: [1] с. 561-586; [2] с.167-177; [4] с.103-114	2
16.	Теоретичні засади діяльності банківських установ Призначення та види комерційних банків, їх походження і розвиток. Призначення та види комерційних банків, їх походження і розвиток. Загальна характеристика банківських операцій. Банківські послуги. Літ.: [1] с.586-655; [2] с.177-207; [4] с.121-131	2
17.	Теоретичні засади діяльності банківських установ. Призначення та роль центральних банків. Основи організації центрального банку. Незалежний статус центрального банку та способи його реалізації. Створення та розвиток центрального банку в Україні. Грошово-кредитна політика Національного банку України та її роль у стабілізації економіки України. Європейська система центральних банків Літ.: [1] с.664-707; [2] с.221-248; [4] с.114-121.	2
18.	Міжнародні фінансово–кредитні установи та їх співробітництво з Україною. Міжнародні фінансові інститути. Міжнародний валютний фонд і його діяльність в Україні. Світовий банк, як група кредитно–фінансових установ. Регіональні міжнародні кредитно–фінансові інституції. Літ.: [1] с.850-878; [2] с.281-299; [4] с.135-143.	2
Разом:		36

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми навчання

Номер лекції	Тема лекції	Кількість годин
1.	Суть та функції грошей Літ.: [1] с.12-67; [2] с.6-12; [3] с.7-31	2
2.	Теорії грошей. Літ.: [1] с.78-126; [2] с.14-26; [3] с.241-259.	
3.	Грошовий оборот і грошові потоки Літ.: [1] с.164-185; [2] с.31-39; [3] с.31-90.	
4.	Грошовий ринок Літ.: [1] с.194-211; [2] с.39-42; [3] с.90-109.	
5.	Грошові системи Літ.: [1] с.240-256; [2] с.48-55; [3] с.112-137.	-
6.	Інфляція та грошові реформи. Літ.: [1] с.296-313; [2] с.55-64; [3] с.140-160.	-
7.	Валютний ринок і валютні системи. Літ.: [1] с.762-799; [2] с.94-113; [3] с.165-190.	-
8.	Сутність, види та функції кредиту. Теоретичні засади процента. Літ.: [1] с.366-408; [2] с.130-140; [4] с.91-103.	2
9.	Фінансове посередництво грошового ринку. Літ.: [1] с. 546-561; [2] с.167-177; [4] с.103-114.	2
10.	Теоретичні засади діяльності банківських установ. Літ.: [1] с.586-655; [2] с.177-207; [4] с.121-131	
11.	Центральні банки в системі монетарного та банківського управління Літ.: [1] с.664-707; [2] с.221-248; [4] с.114-121.	

12.	Міжнародні фінансово–кредитні установи та їх співробітництво з Україною. Літ.: [1] с.850-878; [2] с.281-299; [4] с.135-143.	-
Разом:		6

4.2. Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів *денної* форми навчання

Номер теми	Тема практичного заняття	Кількість годин
<i>Другий семестр</i>		
1.	Суть та функції грошей Літ.: [1] с.12-67; [2] с.6-12; [3] с.7-31	2
2.	Теорії грошей. Літ.: [1] с.78-126; [2] с.14-26; [3] с.241-259.	2
3.	Грошовий оборот і грошові потоки Літ.: [1] с.164-185; [2] с.31-39; [3] с.31-90.	4
4.	Грошовий ринок Літ.: [1] с.194-211; [2] с.39-42; [3] с.90-109.	4
5.	Грошові системи Літ.: [1] с.240-256; [2] с.48-55; [3] с.112-137.	4
6.	Інфляція та грошові реформи. Літ.: [1] с.296-313; [2] с.55-64; [3] с.140-160.	4
7.	Валютний ринок і валютні системи. Літ.: [1] с.762-799; [2] с.94-113; [3] с.165-190.	2
8	Сутність, види та функції кредиту. Теоретичні засади процента. Літ.: [1] с.366-408; [2] с.130-140; [4] с.91-103.	4
9	Фінансове посередництво грошового ринку. Літ.: [1] с. 546-561; [2] с.167-177; [4] с.103-114.	4
10	Теоретичні засади діяльності комерційних банків. Літ.: [1] с.586-655; [2] с.177-207; [4] с.121-131	2
11	Центральні банки в системі монетарного та банківського управління Літ.: [1] с.664-707; [2] с.221-248; [4] с.114-121.	2
12	Міжнародні фінансово–кредитні установи та їх співробітництво з Україною. Літ.: [1] с.850-878; [2] с.281-299; [4] с.135-143.	2
Разом:		36

Перелік практичних занять для студентів *заочної* форми навчання

Номер теми	Тема практичного заняття	Кількість годин
1.	Суть та функції грошей Літ.: [1] с.12-67; [2] с.6-12; [3] с.7-31	-
2.	Теорії грошей. Літ.: [1] с.78-126; [2] с.14-26; [3] с.241-259.	-
3.	Грошовий оборот і грошові потоки Літ.: [1] с.164-185; [2] с.31-39; [3] с.31-90.	2
4.	Грошовий ринок Літ.: [1] с.194-211; [2] с.39-42; [3] с.90-109.	
5.	Грошові системи Літ.: [1] с.240-256; [2] с.48-55; [3] с.112-137.	-

6.	Інфляція та грошові реформи. Літ.: [1] с.296-313; [2] с.55-64; [3] с.140-160.	-
7.	Валютний ринок і валютні системи. Літ.: [1] с.762-799; [2] с.94-113; [3] с.165-190.	-
8	Сутність, види та функції кредиту. Теоретичні засади процента. Літ.: [1] с.366-408; [2] с.130-140; [4] с.91-103.	2
9	Фінансове посередництво грошового ринку. Літ.: [1] с. 546-561; [2] с.167-177; [4] с.103-114.	
10	Теоретичні засади діяльності комерційних банків. Літ.: [1] с.586-655; [2] с.177-207; [4] с.121-131	2
11	Центральні банки в системі монетарного та банківського управління Літ.: [1] с.664-707; [2] с.221-248; [4] с.114-121.	-
12	Міжнародні фінансово–кредитні установи та їх співробітництво з Україною. Літ.: [1] с.850-878; [2] с.281-299; [4] с.135-143.	
Разом:		6

4.3. Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів усіх форм навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел виконанні індивідуальних завдань, у тому числі тестування з теоретичного матеріалу тощо. Студенти заочної форми навчання виконують контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти встановлюються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний студент отримує на кафедрі у період настановної сесії.

Зміст самостійної роботи студентів *денної* форми навчання

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
	<i>Другий семестр</i>	
1	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1, підготовка до практичного заняття	4
2	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1, підготовка до практичного заняття, опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекціях	4
3	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2, підготовка до практичного заняття та тестування з Т1, опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекціях	4
4	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3, підготовка до практичного заняття та тестування з Т2, опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекціях	4
5	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3, підготовка до практичного заняття, опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекціях	4
6	Підготовка до модульного тестового контролю з тем 1-4	6
7	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4, підготовка до практичного заняття та тестування з Т3, розв'язок задач	4
8	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5, підготовка до практичного заняття	4

9	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6, підготовка до практичного заняття та тестування з Т5, розв'язок задач	4
10	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7, підготовка до практичного заняття, опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекціях	4
11	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7, підготовка до практичного заняття, підготовка до модульного тестового контролю з тем 5-7	4
12	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8, підготовка до практичного заняття, підготовка до модульного тестового контролю з темі 8	4
13	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т9, підготовка до практичного, опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекціях, розв'язок задач,	4
14	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т10, підготовка до практичного заняття, опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекціях	4
15	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т11, підготовка до практичного заняття, опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекціях	4
16	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т12, підготовка до контрольної роботи по темах 8-11	6
17	Підготовка до модульного тестового контролю з тем 9-12	4
18	Підготовка до захисту індивідуального домашнього завдання	6
Разом за 2 семестр:		78

4.4 Орієнтовна тематика індивідуального завдання для самостійної роботи студентів

1. Гроші: необхідність, сутність, еволюційні форми походження та функції.
2. Сучасні форми грошей.
3. Структура грошового обороту за формою платіжних засобів: готівковий і безготівковий сектор. Основи їх розмежування і взаємозв'язку.
4. Сутність та класифікація грошових агрегатів в Україні. Агрегатна структура грошової маси в різних країнах світу.
5. Грошовий ринок України: сутність, структура та проблеми становлення та розвитку.
6. Грошова система України: процес становлення та проблеми розвитку.
7. Безготівкові розрахунки: необхідність, сутність, принципи та основні їх форми.
8. Розрахунки з допомогою пластикових карток та перспективи їх розвитку.
9. Економічні та соціальні наслідки інфляції. Вплив інфляції на інвестиції та виробництво.
10. Необхідність державного регулювання інфляції. Антиінфляційна політика.
11. Інфляція: види, наслідки та її особливості на сучасному етапі розвитку економіки України.
12. Грошові реформи: необхідність, сутність та сучасна класифікація.
13. Грошова реформа, її сутність та особливості проведення в Україні.
14. Валютні системи. Сутність та проблеми формування валютної системи України.
15. Валютний курс і курсова політика НБУ.
16. Валютна політика та валютне регулювання, їх особливості в Україні.
17. Платіжний баланс: сутність, структура та роль в механізмі валютного регулювання.
18. Взаємовідносини України з Європейським банком реконструкції та розвитку і МВФ.
19. Сучасна європейська валютна система, її формування та перспективи розвитку.

20. Співпраця України з міжнародними фінансово-кредитними установами.
21. Грошово-кредитна політика: соціально-економічна сутність, завдання та основні цілі.
22. Грошово-кредитна політика держави та методи її реалізації НБУ.
23. Фінансове посередництво та його розвиток в Україні та світі.
24. Кредитні установи небанківського типу в Україні.
25. Пенсійний фонд – фінансовий інститут небанківської системи України.
26. Страхові компанії та їх розвиток в Україні.
27. Кредитні спілки як альтернативні джерела кредитування економіки України.
28. Основні завдання, функції та операції центральних банків.
29. Історичні аспекти створення золотовалютного запасу України та сучасні його тенденції в порівнянні з іншими країнами.
30. Роль золота як грошового товару: ретроспективний аналіз.
31. Вплив кредиту на перебіг макроекономічних процесів.
32. Основні аспекти грошово-кредитної політики України у світі сучасних монетарних теорій.
33. Поведінка ринкових процентних ставок.
34. Функції, види та роль позичкового процента.
35. Види позичкового проценту та способи їх розрахунку.
36. Роль кредиту в розвитку економіки незалежної України.
37. Сутність кредиту та типи кредитних відносин.
38. Розвиток кредитних відносин у незалежній Україні.
39. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку кредитування в Україні.
40. Споживчий кредит і перспективи його розвитку.
41. Депозитні операції комерційних банків.
42. Заощадження населення та їх роль у формуванні ресурсної бази банків.
43. Сутність і проблеми розвитку лізингового кредиту в Україні.
44. Іпотечний кредит: проблеми і перспективи його розвитку в Україні.
45. Сутність та проблеми розвитку міжнародного та державного кредитів.
46. Форми забезпечення повернення банківського кредиту.
47. Небанківські фінансово-кредитні установи, їх види та особливості функціонування в Україні.
48. Сутність, призначення та види фінансового посередництва.
49. Національний банк України, його функції та становлення.
50. Формування та розвиток банківської системи в Україні.
51. Особливості виникнення, становлення та розвитку комерційних банків в Україні.
52. Міжнародні ринки грошей та капіталів: сутність, призначення, основні світові центри.
53. Міжнародний валютний фонд: виникнення, призначення, функції та роль.
54. Світовий банк: виникнення, призначення, функції та роль.
55. Стан банківської системи України і перспективи її розвитку.
56. Система гарантування вкладів населення та її вплив на діяльність банків в Україні.

5) Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних методів. Зокрема, лекції проводяться в основному словесними методами (з використанням методів візуалізації); самостійна робота (індивідуальні завдання), а практичні заняття проводяться з використанням інформаційних технологій, практикумів і мають за мету – формування системи базових знань у студентів з теорії грошей, кредиту, засвоєння закономірностей функціонування грошового ринку як теоретичної основи державної монетарної політики, розвитку банківської справи і надалі адаптувати здобуті знання у процесі діяльності за фахом.

6) Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та лабораторних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу з теми;
- презентація і захист індивідуальних завдань;
- виконання домашніх завдань тощо.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу, який проводиться методом тестування з усього матеріалу дисципліни. Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав підсумковий контрольний захід (іспит), вважається невстигаючим.

7) Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою і виставляється в електронному журналі обліку успішності. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів; знання теоретичного матеріалу з теми; розв'язування задач; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення. Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням. Виконання індивідуального завдання завершується його захистом у встановлені терміни.

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві–три несуттєві похибки .
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента має будуватися на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві–три несуттєві помилки .
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які

	відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів *денної* форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота						Контрольні заходи				Самостій на робота	Семестровий контроль, іспит
Усне опитування			Розв'язок задач			Модульний тестовий контроль				Індиві- дуальна робота	Підсумковий контрольний захід
1	2	3	1	2	3	1(T1,3,4)	2(T5-7)	3(T8)	4(T9-12)	1	1
ВК 0.15			ВК 0.15			ВК 0.1				ВК 0.2	ВК 0.4

Умовні позначення: Т – тема дисципліни; ВК – ваговий коефіцієнт.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів *заочної* форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота			Самостійна, індивідуальна робота				Семестровий контроль (іспит)
Практичні заняття:			Контрольна робота				Підсумковий контрольний захід
1	2	3	Якість виконання		Тестовий контроль «допуск до контрольної роботи»		1
ВК:0,3			ВК 0,2		ВК 0,1		ВК0,4

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з двадцяти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом (може бути інший варіант). Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 20.

Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці.

Відповідність набраних балів за тестове завдання вітчизняній оцінці

Сума балів за тестове завдання	1–10	11–12	13–15	17-20
Оцінка	2	3	4	5

На тестування відводиться 20 хвилин (для закритої форми тестів – по одній хвилині на кожне завдання). Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. При цьому усі графи для відповідей мають бути заповнені цифрами, що відповідають правильним, на погляд студента, відповідям. Через 20 хвилин студенти здають викладачу завдання з талонами

відповідей. Викладач на наступному занятті оголошує результати тестування. Тестування студент може також пройти і в он-лайн режимі в модульному середовищі MOODLE.

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю. У випадку, коли студент не виконав індивідуальний план з дисципліни у заплановані терміни без поважних причин, то під час відпрацювання заборгованості при позитивній відповіді йому виставляється оцінка «задовільно».

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інтервальна шкала балів	Вітчизняна оцінка	
A	4,75–5,00	5	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків
B	4,25–4,74	4	Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4	Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Залік виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав студент з дисципліни, знаходиться в межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за вітчизняною шкалою ставиться «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів.

8) Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Економічна сутність грошей та концепції їх походження.
2. Історичні аспекти зміни форми грошей та їх характеристика.
3. Функції грошей і механізм їх взаємодії.
4. Роль грошей у ринковій економіці.
5. Історичні аспекти походження гривні.
6. Поняття грошового обороту та його економічна основа
7. Модель грошового обороту. Сутність грошових потоків.
8. Поняття грошової маси, грошові агрегати та грошова база.
9. Швидкість обігу грошей
10. Суть закону грошового обігу.
11. Сутність та специфіка функціонування грошового ринку.
12. Структура грошового ринку.
13. Попит на гроші.
14. Пропозиція грошей.
15. Грошова система: сутність та основні її елементи.

16. Структура грошової системи.
17. Види грошових систем та їх еволюція.
18. Становлення та розвиток грошової системи України.
19. Сутність, причини та закономірності розвитку інфляції.
20. Види інфляції та її наслідки.
21. Показники вимірювання інфляції.
22. Особливості та етапи розвитку інфляційних процесів в Україні.
23. Грошова реформа як інструмент стабілізації грошового обігу.
24. Сутність та види грошових реформ.
25. Особливості проведення та результати грошової реформи в Україні (6-12 вересня 1996 р.)
26. Сутність валюти та її класифікація.
27. Валютний курс і фактори, що впливають на нього.
28. Світова валютно-фінансова система та її еволюція.
29. Шляхи становлення національної валютної системи України.
30. Валютне регулювання і валютний контроль як інструменти стабілізації валютної політики в Україні.
31. Платіжний баланс та золотовалютні резерви в механізмі валютного регулювання.
32. Загальні методологічні основи кількісної теорії грошей.
33. Основні постулати абстрактної теорії грошей.
34. Номіналістична теорія грошей.
35. Металістична теорія грошей.
36. Марксистська теорія грошей.
37. Напрями монетарної теорії грошей.
38. Класична кількісна теорія грошей.
39. Неокласична кількісна теорія грошей.
40. Сучасний монетаризм.
41. Основні аспекти грошово-кредитної політики України у світі сучасних монетарних теорій.
42. Теорії кредиту. Необхідність, суть та функції кредиту.
43. Сутність та основні види кредиту.
44. Сутність, організація та технологія банківського кредитування.
45. Роль кредиту в умовах розвитку національної економіки та його межі.
46. Сутність та функції фінансового посередництва.
47. Загальні ознаки фінансового посередництва, його еволюція.
48. Функції фінансового посередництва.
49. Фінансово-кредитна система та характеристика її елементів.
50. Поняття і структура фінансово-кредитної системи.
51. Банківські інститути.
52. Основні види небанківських фінансових інститутів та їх розвиток в Україні.
53. Роль, значення та організація діяльності центральних банків.
54. Створення, статус, принципи організації та функціонування Національного банку України.
55. Грошово-кредитна політика Національного банку України та її роль у стабілізації економіки України
56. Поняття, функції, типи та правова основа діяльності комерційних банків в Україні.
57. Загальна характеристика операцій банку. Пасивні та активні операції комерційних банків.
58. Показники ефективності діяльності банків і механізм її забезпечення.
59. Тенденції розвитку банківського ринку України.
60. Міжнародні фінансові інституції.
61. Міжнародний валютний фонд і його діяльність в Україні.

62. Світовий банк як група кредитно-фінансових установ і основні його напрямки співробітництва з Україною.
63. Регіональні фінансово-кредитні установи.

9) Навчально-методичне забезпечення

Навчальний процес з дисципліни «Гроші та кредит» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Зокрема, викладачами кафедри підготовлені і видані такі роботи:

Гроші та кредит : методичні вказівки до курсової роботи для студентів спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» / К. Л. Ларіонова, Т. В. Донченко. – Хмельницький : ХНУ, 2018. – 94 с.

10) Рекомендована література

Основна

1. Гроші та кредит : підручник / за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. – Тернопіль : ТНЕУ, 2018. – 892 с.
2. Іванчук Н. В. Гроші і кредит : навчальний посібник. / Н.В. Іванчук – Острогоз : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. – 332 с.
3. Гроші та кредит : навч. посіб. для підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Ч. 1. Гроші. / Шевчук І.Л., Ставерська Т.О., Жиликова О.В. та ін. / – Х. : Видавець Іванченко І.С., 2018. – 271 с.

Допоміжна

4. Навчальний посібник: Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Гроші та кредит» [Електронний ресурс] : навч. посіб. / КПП ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: М.М. Дученко, Ю.О. Єрешко, О.А. Шевчук. – Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 108 с. Режим доступу: [groshi_kredyt_konspekt.pdf](#)
5. Світлична В. Ю. Гроші і кредит : підручник / В. Ю. Світлична ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. – 191 с.
6. Щетинін А. І. Гроші та кредит : навчальний посібник / Щетинін А. І. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. – 163 с.
7. Федішин М.П. Ф 32 Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: навч. посіб. / М.П. Федішин, М.Г. Марич, А.В.Жаворонок, Н.О. Ковальчук, Л.В. Попова, А.С. Абрамова. Чернівці, 2019. 300 с. Режим доступу: [file:///C:/Users/User/Downloads/Pidruchnik_%D0%93%D0%9A%D0%A1%D0%97%D0%9A.pdf](#)

11) Інформаційні ресурси

- 1 Модульне середовище для навчання. URL : <https://msn.khmnu.edu.ua/>
- 2 Електронна бібліотека університету. URL: http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/p1age_lib.php
- 3 Репозитарій ХНУ. URL : <https://library.khmnu.edu.ua/#>.